

УДК 658:565.2:004.738.5

**ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ
НОВИХ ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

**THE INFLUENCE OF INFORMATION TECHNOLOGIES ON THE
FORMATION OF NEW PRINCIPLES ENTERPRISE MANAGEMENT**

*докт. екон. наук Н.Є. Каличева, канд. екон. наук І.В. Воловельська
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*D.Sc. (Econ) N.E. Kalicheva, PhD (Econ) I.V. Volovelska
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Трансформація бізнес-середовища, посилення конкуренції, суперечливість сучасних інтеграційних процесів у різних регіонах, глобальні зміни системного характеру та інші чинники мають значний вплив на розвиток сучасного підприємства [1]. За таких умов підприємства змушені використовувати нові технології та техніки не лише в процесі виробництва, а й – в управлінні. Адаптація застосування інформаційного забезпечення виробничого та управлінського процесів, на даний час, є тим чинником, за допомогою якого сучасні підприємства зможуть втримати наявні та завоювати нові конкурентні позиції на ринку.

Структурною основою інформаційного забезпечення виробничого процесу є інформаційні системи, які активізують реальні вимоги щодо формування цілого ряду нових принципів керування, відповідних змін зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства [2]. Суть цих принципів базується на такому:

- контактують не керівник з підлеглими, а рівноправні працівники, що виконують свої функції;
- кожен працівник може отримати доступ до будь-яких даних про підприємство, скористатися знаннями та вміннями всякого співробітника;
- мають працювати команди, які займаються конкретним проектом, або конкретним замовником, або колом клієнтів;
- цілісність підприємства досягається шляхом утворення дієвої мережі команд;
- робота виконується в режимі реального часу, уникається “паралельність” управлінських та виробничих процесів;
- розширюються техніко-організаційні умови відносно можливості створення “віртуальних” ланок, працівники котрих можуть знаходитися в різних місцях. Конкуруючи в глобальному масштабі без прямих контактів з клієнтами і партнерами, можна “віртуальною” знищити величезні відстані та виконувати різні операції на відстані [3].

Застосування інформаційних технологій, мережі Інтернет і всіх видів мережевої організації, значної кількості комп'ютерних програм не лише дозволяє постійно отримати оперативну інформацію та приймати рішення, але й викликати безліч корінних організаційних змін [4]. Скорочується бюрократичний апарат, змінюються традиційні погляди на роль і механізм ефективного зв'язку корпорацій, відкриваються значні можливості фінансових ринків, збільшуються можливості для отримання інвестицій. З Інтернетом тісно пов'язана реальна зміна ролі знань, їхня доступність в будь-якій точці, колективне залучення населення до культурних цінностей, тощо [5]. Суттєво зростає продуктивність розумової та фізичної праці. Тож, економічний і управлінський потенціал підприємства все в більшій мірі залежить від спроможності управлінців контролювати інформацію, маніпулювати нею, що дозволить збільшувати конкурентоспроможність різних об'єктів.

[1] Кірдіна О.Г., Уткіна Ю.М., Кондратюк М.В. Управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах глобальної конкурентоспроможності. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2020. №69. С. 193-200.

[2] Дикань В.Л., Корінь М.В. Концепція впровадження цифрового реінжинірингу в діяльність промислових підприємств. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2020. № 8 (16). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/292/264>. (дата звернення: 04.05.2021).

[3] Каличева Н.С., Масан В.В. Теоретичні аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Випуск 35. С. 38-41.

[4] Каличева Н.С. Вплив інформаційних технологій на ефективність функціонування вітчизняної транспортно-логістичної системи в сучасних умовах. *Актуальні проблеми та напрями розвитку потенціалу соціально-економічних систем в умовах конкуренції: монографія/ за аг.ред. д.е.н., проф. Л.Л. Калініченко. Х.: ФОП Панов А.М. Видав. ТОВ «В справі», 2017. С. 201-210.*

[5] Токмакова І. В., Чередниченко О. Ю., Войтов І. М., Паламарчук Я. С. Цифрова трансформація залізничного транспорту як фактор його інноваційного розвитку. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2019. №68. С. 125-134 .